Lo Somatent

DIARI REG[illegible]STA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII — Reus Dilluns 1 de Novembre de 1897 — Núm. 3.408

PREUS DE SUSC[illegible]

Reus, un mes. . . . . [illegible] Ptas.
n provincias trimestre. . . [illegible] » 3'50
Extranger y Ultramar . . . [illegible] » »
Anuncis, á preus convei[illegible]

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerias d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No 's retornan los originals encara que no 's publiquin.

¡Honrar als m[illegible]rts!

Al meu a[illegible]ich Antoni Pascual.

Mon estimat amich: poch podeu pensarvos l' entussiasme que m' ha causat la lectura del article titulat «Requiescat in pace» que acabeu de publiar en Lo SOMATENT. Vostre hermós treball, puch assegurarvos que m' apar lo mellor que haureu fet en vostra vida, y un dels més notables qu' hagin brollat de las plomas dels més invictes y eminents fills de Reus. Vos ho dich sense adulació ni falsia, ab lo llenguatge del cor: vostre article mereix esser recordat sempre pels fills d' aquesta ciutat, tant baix lo punt de sa bellesa literaria com per son noble y elevat patriotisme. Vostre article es l' obra d' un verdader artista y d' un supervivent d' aquella generació d' humanitaris patricis que tenian per la cosa més sagrada honrar als seus pares y á la seva ciutat.

La lectura de «Requiescat in pace» haurá arribat fins al cor de Reus, si es que Reus encare te cor. La deshonra més gran que pot llensarse la ciutat sobre sí mateixa, es que passi en silenci vostre article y no fassi cas de sa magistral llissó. Y no fora estrany, amich Pascual, que aixís succehís, perque Reus fa temps que ha olvidat la seva noble história, y aqueix poble ants artista y de noble carácter, s' ha tornat comerciant y egoista, y li fan més servey los papers vells pera embolicar las especies que 'ls nous pera cercar en ells l' aliment esperitual pera nodrir son ánima.

Reus ha olvidat completament als seus fills que sacrificaren sa existencia y son benestar pera donarli dias de gloria. Mare sense entranyas y sens amor pels seus fills, casi á cap ha recullit en son sí entre las sagradas parets del seu cementiri. Prim y Mata reposan á Madrid; Fortuny á Roma; Bartrina á Barcelona..... Reus hauría d' anar en pelegrinació á aqueixos llochs may siga sino á recullir un pols d' aquellas cendras sagradas, que hauría de guardar dins de las urnas de sos temples. Nostres passats ho haurían fet. Es just donchs, que 'l Reus d' avuy destruheixi las venerandas reliquias de nostres passats, perque ellas, de dins de sas tombas estant, no 'ns estigan acusant constantment de nostra inmensa rubina moral. ¡Que 'ls fills ingrats apartin de prop seu las reliquias y 'ls recorts dels seus nobles pares!

Vostre amich,

J. ALADERN.

La meva corona

A una morta

Despreciant las pompas vanas
en que errada humanitat
ab coronas de flors plenas,
que 'n costan un dineral,
obsequía als morts en 'quest dia
per un recort tributals
y que, mes que recort, semblan
sello de la vanitat,
per més que jo may t' oblido,
puig sempre en ma pensa estás,
no vull ser menos que 'ls altres
y, apartantme dels errats,
'questa corona 't dedico
fabricada per mas mans
ab la ajuda de ma pensa
que es hont ton recort viurá
mentres à ma vida 'n quedi
un glop d' aire que aspirar;
¡sí, mon bé, sí; jo t' ho jur
ab Deu per testich!... Ja ho sabs.
Acull-la que, encar que pobre,
molt més que las altras val:
aquesta no es com aquellas
que adornos portan en gran,
aquesta n' está teixida
de una bona voluntad,
ab trossos de ma existencia
que son recort va gastant,
pintada per lo dolor
ab sas llágrimas de sanch.
Jo te 'n faré de coronas
à lo menys una cada any
y deixaré en tots mos versos
de la mort lo trist senyal
y en l' album que de ma vida
ne tinch pera élls preparat
allí totas mas poesías
poch á poch 'niré ficant
y cuant lo cel ho designi
que jo vinga aquí á trobart...
plé de plaher pujaré
mos versos à resitart'.

JOSÉPH FERRÉ GENDRE.

Tortosa, Octubre 97.

M[illegible]ort y vida

A dintre de las fossas
tot es [illegible]signada,
hont en[illegible]las llosas
las calaveras jauhen.
Tot es quietuts y osseras,
records de las mortallas,
cervells desfets en cendras;
la mort n' hi fa sa estada.
Tot es quietuts y osseras,
recorts de las mortallas;
es hont jau pera sempre
la trista vida humana.

***

Tant sols guaytant á fora
la cosa es tot cambiada;
els xiprers tan altívols
sobre las tombas s' alçan;
las euras, ¡com s' estiran
per sobre del fret marbre!
sas fullas saltironan,
remoreijan y ballan.
Las floretas gojosas
rebrotan de las brancas,
y entre mil maravellas
demunt la mort esclatan.

PLACIT VIDAL.

CRÓNICA

Lo dia d' ahir aparagué tot ennuvolat, regalantnos varis ruixadets que no mes serviren pera refrescar lo fanch de nostres carrers que motivá 'l ruixat que caigué sobre nostra ciutat á las primeras horas de la matinada.

—

Durant tot lo dia d' ahir en la plassa de Prim y en la de la Constitució se rifaren plats de confitura adelantantse al dia d' avuy.

Devant las portas de nostra redacció-imprempta n' hi havía dos taulas que movían tant esvalot en sos *ares* y *arribas* que no fou fluix lo mal de cap que 'ns motivaren mentres enllestíam las quartillas pera 'l present número.

Aixís es que si 'l lector, sempre apreciat, hi troba alguna errada, que la dispensi, puig los caixistas tenían mes corre-cuyta en acabar que de posarse al travall.

—

Ahir foren moltas las familias que anaren á arreglar los panteons, capellas y ninxos de nostre Cementiri, ahont restan las despullas d' individuos de la seva familia, ab motiu de la festa de demá.

—

Tots los Cafés d' aquesta ciutat avuy se veurán plens de gom á gom y sos duenyos respectius es de creure farán son *Agost* en lo mes de Novembre.

En tots ells hi haurá rifa, de confitura ab lo seu corresponent rametllet, tan cobdiciat.

—

Acabat lo plasso pera las redempcions del servey militar en aquesta provincia, aquéstas han donat un ingrés pera 'l Tresor de 849,000 pessetas, import de 566 minyons del actual reemplás redimits á metálich.

—

Los balls que donaren ahir las Societats se vegeren animadíssims.

—

A principis del próxim hivern empendrá son viatje à Russia l' insigne violinista Sarasate, lo cual pensa regressar en los primers dias de Maig.

—

Las societat, «El Alba» y «Juventud Reusense», posarán aquesta nit en escena en sos respectius teatres lo drama «Don Juan Tenorio.

En la societat «El Olimpo» hi haurá ball amenisat per la banda «Juventud Reusense».

—

A Sevilla hi ha obert un concurs pera premiar lo mellor projecte de monument alegórich pera la entrada del Cementiri de dita ciutat. Pera concorrehi, alguns artistas de Barcelona han travallat de ferm, y estém segurs de que l' art catalá fará un brillant paper à las voras del Guadalquivir. Entre 'ls projectes que 'ns han anunciat hi ha 'ls de dos distingits artistas que figuran en las primeras renglas del art en Barcelona y que no fa gayre guanyaren altre concurs internacional. Pera no prejutjar la cuestió no allarguém més las noticias, per més que estém segurs de que si 's fa justicia no deixarán d' ésser apreciats los molts y veritables mérits de la obra dels dos artistas de que parlém.

Crónica teatral

MISS HELYETT

Lá representació que d' aquesta obra tingué lloch ahir á la tarde nos agradá molt poquet.

Las exageracions de la major part dels artistas en lo desempenyo de sos respectius papers nos feren recordar lo «género chico» y francament, per mes que 'l públich de *tarde* es molt distint del de la nit creyém que 'ls artistas havían de *distingir*, que en la platea hi havía personas respectables que tenían interés en sentir y veure la «Mis Helyett» dirigida per tant reputat mestre com lo senyor Perez Cabrero.

Celebraríam que 'ls artistes prenguessin en consideració aquets desinteressats consells, é imitessin en lo successiu á la simpática Srta. Perez Cabrero y al barítono encarregat del important paper de *Pintor*, que 's feren aplaudir en justicia.

La andalusa *Lola* de la citada Srta. Perez Cabrero, podém dir que nos resultá ben nova y que tot seguit s' atragué las simpatías lo mateix del públich que gaudeix en contemplar bells rostres y noyas graciosas, que 'l qui més exigent admira al art en lo que d' art té.

SECCIÓ RELIGIOSÁ

Sant d' avuy.—La Festa de Tots los Sants.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Segueix á las 6 de la tarde lo Novenari d' ánimas en lo cual lo Reverent Sr. Rector donará una conferencia espiritual, acabantse ab los laments de las ánimas.

Avuy á las 9 del matí se celebrará un aniversari en sufragi dels difunts Germans de Nostre Senyor Nazaret.

Sant de demá.—La Conmemoració dels fidels difunts.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funcions pera avuy.—Tarde: la aplaudida sarsuela en 3 actes y 9 nou cuadros, del mestre Chapí, titulada «Mujer y Reina».—A dos cuarts de 4.

Nit: 3.ª d' abono.—Se posará en escena la aplaudida sarsuela en 3 actes del mestre Chapí, titulada «La Bruja».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS.

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).
12'11 t. mercancias, segona y tercera.
1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
9'46 m (per Vilanova).
15'8 t. per id.
7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes.

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m —2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Taragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

De Tarragona, 8'30 m.
De Barcelona (per Tarragona) 3'30 m.
De id. directe 10'30 t.
De id. id 1'30 t
De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 t.
De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortirán de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
Pera id. á las 2'00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8'00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1'00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que 's deposita en les bussons después de la sortida del correo de Madrid, se li donaá sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibrería Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
«La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
«Costums típicas», per id. 2 "
«Alcover», monografía, per id. 4 "
«Poesías», per Manel Marinel-lo, 2 "
«Oda á Barcelona», per Jascinte Verdaguer, 4 "
«Lo Pí de las tres brancas», per id. 2 "
«La Aglenya», per Ramon Masifern. 4 "
«Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 12 "
«La Fada», per id. 4 "
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 "
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol, 16 "
«Les Cróniques catalanes», per Gabriel Turell, 12 "
«Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "
«Poesías», de Joan Maragall, 8 "
«Aladés», per Emili Guanyabens, 8 "
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias 8 "
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12 "
«Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 "
«Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 "
«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Massaveu, 12 "
«Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:
«Sant Ramón», 2 rals.
«Plany», 2 "
«El Maçoudi», per Brunet y Bellet, 4 "

SECCIO CASTELLANA

«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Golpe. 12 "
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer. 2 "

SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
Además están á la venda diferentas obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjers.

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 1|2 per cent d' interés anyal amortisables á llarch plasso de 5 á 50 anys. Ab garantía de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anyalitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera el propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital.
Además, lo Banch, acepta en cualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam.
No importa que las fincas estiguin hipotecadas.
No s' admeten préstams inferiors á 5.000 pessetas.

Agent perá la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar operacions, trobarán á dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.